

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 28. Quid circa collationem Beneficii, privationem fructuum, & Rescripta, respectu excommunicatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

munem sensum & consuetudinem Ecclesie censetur inhabilis ad acquirendam novam jurisdictionem, *Dicast. n. 747. 872.* Intelligunt autem hoc *Suar. Hurt. Castrop. pu. 10. n. 11. Krim. n. 1932.* de jurisdictione in muneribus & officiis ecclesiasticis, pro temporalibus enim putant valere nominationem aut electionem, quamvis sit prohibita & veniat irritanda. Admittunt etiam omnes, si quis ab intestato acquirat aliquod dominium temporale, cui annexa est jurisdictione, tunc validè acquirere jurisdictionem, quia accessorium sequitur naturam principalis, Jura enim non annullant acquisitionem domini temporalis, ergo nec jurisdictionis illi annexae, quamvis usus illius prohibeatur tempore excommunicationis, *Dicast. n. 748. Castrop. n. 12.*

217. §. 6. Excommunicatus toleratus non amittit jurisdictionem, hinc valida sunt, quae aguntur etiam irrequisitus, cum hoc sit in favorem & utilitatem fidelium, *Suar. Cón. Laym.* Si autem agat requisitus, etiam licitè agit, quia tunc elicita est communicatio secundum antè dicta *Krim. n. 1983.*

218. Q. 28. Quid addendum sit circa collationem Beneficii, privationem fructuum, & Rescripta respectu excommunicatorum: excommunicatione majore. *R. §. 1. Nav. Less. Hurt. & alii cum Krim. n. 1932.* putant collationem Beneficii factam excommunicato tolerato esse validam, quod *Suar. Felin. Dicast. 2. n. 772.* dicunt esse probabile, quia *Conc. Constant.* permittit communicationem cum illo, deóque videtur sustulisse dispositionem Juris positivi, quae talis electio reddebatur invalida. Docet propterea *Dicast. n. 756.* eum, qui innocens est, & tamen debet sustinere sententiam excommunicatam.

communicationis secundum allegata & probata iustam, re ipsa autem injustam, esse capacem Beneficii: sed sententiæ oppositæ sunt probabiliores & conformiores dictis l. 4. à n. 774. Jura enim dicunt excommunicatum esse incapacem novi juris ecclesiastici acquirendi, nec distinguunt inter vitandum & toleratum, & cum etiam injustè excommunicatus debeat se in foro externo gerere tanquam excommunicatum, acceptare non poterit Beneficium. An autem excommunicatio habeat similem effectum circa collationem in Canonessarum præbendis, quæ propriè beneficia non sunt, colligi potest ex dictis l. 4. n. 230.

§. 2. Etiam permutatio Beneficii vel resignatio facta existenti in excommunicatione majore est irrita, quia Jus irritat omnem pro illo acquisitionem Beneficii, *Nav. Cón. Laym. Castrop. d. 2. pu. 10. n. 2. Krim. n. 1946. Attamen dixi l. 4. n. 1088.* talem permutationem esse irritam tantum respectu excommunicati, non autem alterius, qui novæ collationis capax est. Nec juvat, quòd excommunicatus fortè nescièrit se excommunicatum, quia privata ignorantia non potest dare valorem actui, sed relinquit inhatentem, uti probabiliùs tenent Auctores cum *Dicast. n. 744. & Krim. n. 1934.* contra alios, quorum sententiam *Less. De just. l. 2. c. 34. dub. 22.* putat esse probabilem: Neque etiam juvat, quòd permutatio vel resignatio fiat autoritate Superioris, qui utrique posset conferre Beneficium, quia de facto non confert, sed tantum vult dispensare circa illud ex causa permutationis vel resignationis, ergo cum excommunicatus ab altero nequeat jus obtinere, actus erit nullus, *Dicast. n.*

758. Quòd si excommunicatus vitandus Beneficium resignet in manus Episcopi, ut conferat, cui volet, *Suar. & Castrop. pu. 13. n. 25.* putant fieri validè, quia actus ille non est usus ullius potestatis vel juris ecclesiastici sed propriae voluntatis, neque sic resignans concurret ullo modo ad collationem faciendam, sed solùm ad se exponendum, quod facere potest, cùm sit actio privata, & meritò debet, cùm exercere non possit officium: Si autem resignet in favorem tertii, *Suar. Fill. Dicast. n. 871.* putant fieri invalidè, quia aliquo modo concurret ad collationem, eò quòd restringat voluntatem conferentis ad hanc præcisè personam. Sed contradicunt probabiliter *Bonaq. Castrop. n. 26. Krim. n. 1970.* quia, quantumvis in tantum concurret, ipse tamen nullum jus confert, nec exercet actum jurisdictionis.

220. §. 3. Putant *Côn. & alii* excommunicatum posse acquirere pensionem, quia Jus tantum interrat acquisitionem Beneficii, quale non est pensio, eò quòd non sit jus perpetuum percipiendi fructus. *Leuren. De Benef. q. 524.* contradicunt nam ideo præmittitur absolutio pensionariis censuris. *Castrop. n. 6.* dicit, si pensio sit in perpetuum extracta ex fructibus Beneficii, habere rationem Beneficii seu præstimonii, adeòque invalidè conferri excommunicato, uti & tum quando assignatur propter aliquod munus spirituale exercendum, cùm enim excommunicatus prohibeatur munus spirituale exercere, consequenter est incapax pensionis propter illud assignatæ: si autem esset pensio merè temporalis qualis etiam laicis assignatur, excommunicatus esset illius capax. Denique si sit partim temporalis, partim spiritualis, uti est pensio concessa Clerico

Clerico Beneficium resignanti vel permutanti, ut relicta Parocho seni ad sustentationem, *Suar. Reg. Bon.* aliique multi cum *Dicast. n. 752.* dicunt excommunicatum esse illius incapax, quia excommunicatus est incapax omnis clericalis privilegii, quale hoc est, sed *Laym. l. 1. tr. 5. p. 2. c. 2. n. 8.* cum aliis probabiliter dicit capax esse, quia nullus textus Juris reddit illum incapax istius privilegii.

§. 4. Si Beneficium sit alicui collatum, quando erat in excommunicatione, ipse verò procurat absolutionem ab eâ, & tum acceptet Beneficium, præter citatos *l. 4. n. 776.* putant *Less. Laym.* & alii probabile esse, quòd acceptatio sit valida, quia voluntas collatoris censetur permanere, ergo si interea se reddat capax Beneficii, non est ratio, cur acceptare non possit: Sed oppositum eidem tenui, & præter ibi relatos idem tenent *Cón. Castrop. n. 20. Dicast. n. 780.* quia collator tantum permanet in prima voluntate, quàm habuit, quando conferebat, neque habet voluntatem novam iterum conferendi, uti suppono, cum non sciat primam collationem fuisse invalidam, ergo cum illa prima voluntas fuerit invalida, voluntas illa perseverans manet invalida, ideòque debet moneri collator, ut nunc iterum conferat: Similiter docent *Dicast. n. 761.* si quis in excommunicatione existens sit præsentatus à Patrono, etiam si collatio fiat post obtentam absolutionem, hanc tamen collationem esse invalidam, quia est facta ex vi præsentationis irritæ, ergo & ipsa collatio est irrita, non aliter, atque si facta esset ex præsentatione patroni excommunicati. Addit *Avila* etiam impetrationem litterarum ad Beneficia vacatura esse nullam, si

Beneficii, dummodo ea manifestatio fieri possit si-
 probabili periculo scandali vel infamiae, quia
 tunc tenetur obedire Ecclesiae & servare effe-
 ctus censuræ, quando potest: si tamen imminet
 periculum scandali vel infamiae, potest permit-
 tere, & statim dispensationem petere, quia præ-
 cepta Ecclesiae non obligant cum tanto incom-
 modo, *Suar. Dicast. n. 785*. Imò putat *Dicast. n.*
785. acceptantem in excommunicatione non
 peccare, dummodo non habeat animum exer-
 cendi officium, usque dum absolvatur: & addit
n. 766. si absolvatur, hoc ipso acquirere jus in
 Beneficio, sed standum est antea dictis, & viden-
 da dicta l. 4. n. 781.

§. 7. Excommunicatus etiam vitandus te-
 netur orare Horas, quamvis ad illas obligaretur
 ex solo titulo Beneficii, cujus fructus jam non
 perciperet, quia retinet Beneficium, ipsius au-
 tem culpa est, quod non percipiat fructus, ideò
 hæc privatio est pœna, quam illi Ecclesia
 imponit, *Nav. Covarr. Avila, Suar. Laym. Bonac. Ca-
 strup. Dicast. n. 714. Krim. n. 1907*. Et quamvis
 communis dicat debere loco *Dominus vobiscum* di-
 cere, *Domine exaudi orationem meam*, eò quod prior
 oratio sit actus personæ publicæ, *Avila* tamen &
Hort. dicunt per hoc nequidem venialiter pecca-
 turum, quia adhuc potest censeris oratio privata,
 & alioquin deberet abstinere à pluribus oratio-
 nibus in Breviario.

§. 8. Si ille, qui conferre debet Beneficium, 225.
 eligere, instituere, confirmare, sit excommuni-
 catus vitandus, invalidè agit, quia ad ista requi-
 ritur jurisdictio, quâ privatus est, uti habent Ju-
 ra apud *Krimerà n. 1966*. & colligitur ex dictis:
 idemque dicit *Krim. de Clerico excommunica-*
 to

to vitando, si ex officio ecclesiastico præsentatio conferre debet aliquod jus spirituale rem: Electio tamen Papæ ab excommunicatione facta valet, Cap. *Romani*, §. *Ceterum* De. Putat etiam *Castrop.* pu. 13. n. 17. probabiliter contra *Covarr. Vasq. Hurt.* quod præsentatio Beneficium facta à laico vitando, vel à Clerico titulo Patrimonii, aut alio seculari, validè ideo enim irritatur præsentatio ecclesiastica quia confert jus præsentato, præsentatio laica non confert jus illud, nam collatio à persona ecclesiastica fieri debet, collator aut qui instituere debet, potest, imò tenetur lam præsentationem repellere, ne cum excommunicato communicet, *Krim.* n. 1989.

226. §. 9. Excommunicatus toleratus validè licitè confert, eligit &c. si requiratur à non communicato, quia privatus non est jurisdictione, *Suar. Laym. Castrop.* *Krim.* n. 1983. & receptus post *Conc. Constant.* licitè communicat fidelibus.

227. §. 10. Si quis titulo Patrimonii sit ordinatus certum est non privari fructibus sui tituli, bona illa manent omnino temporalia, circa illa quicquam disponit Ecclesia, postquam que etiam vendi sine simonia, ita cum alio *Cast.* n. 788.

228. §. 11. Qui bonâ fide acquisivit Beneficium quando existerat in excommunicatione, & per rim Beneficio inservivit, probabile est possidere fructus perceptos correspondentes servitio, etiamsi Beneficium non esset curatum quia tum non retinet illos ex titulo Beneficii sed ex titulo obsequii præstiti, *Nav. Henr.* *Con.* alii que cum *Castrop.* pu. 11. n. 1. & De

iterumque ex professio à n. 792. ubi re-
 spondet argumentis *Suarii* in contrarium. No-
 que etiam *Laym.* l. 4. tr. 2. c. 15. n. 4. talem
 saltem usucapione triennali talium fru-
 ctuum dominium acquirere, nec teneri restituere,
 nisi ad summum extantes, vel quatenus est
 status ditior.

§. 12. Qui injustè est excommunicatus, 229.
 quavis abstinere debeat à Choro, retinet jus
 ad fructus & distributiones omnes, quia ubi non
 excessit culpa, sequi non debet pœna, commu-
 nis cum *Dicast.* n. 804. Si autem talis injustè ex-
 communicatus etiam ante excommunicatio-
 nem non solebat interesse Choro, *Nap.* adhuc di-
 citur debere ipsi distributiones, quia poterat mu-
 tare voluntatem & assistere: Oppositum tamen
 videtur probabilius cum *Dicast.* n. 805. quia ex
 consuetudine emanandi prudenter judicatur ad-
 hac fuisse emanurus, ergo nullo titulo videtur
 posse jus habere ad distributiones: aliud est de
 infirmo, etiamsi hic soleret abesse, probabile
 enim est Ecclesiam absolutè jus ad distributio-
 nes dare illis, qui propter infirmitatem absunt.

§. 13. Qui sciens injustè excommunicavit 230.
 vel dedit causam excommunicationis, tenetur
 excommunicato restituere has distributiones,
 quia est injusta causa damni; si autem ex nulla
 parte intervenerit formalis injustitia, tenebun-
 tur ex recepta restituere illi, qui participâ-
 runt, in hoc enim casu non censetur domi-
 nium illarum irrevocabiliter esse in eos transla-
 tum: qui tamen distributionem percepisset,
 v. g. ratione Missæ cantatæ, quam canere de-
 buisset excommunicatus, non videtur, tene-
 ri hanc restituere, quia, qui laborem posuit,
 justè

justè fruitur fructu, ita AA. probabiliter apponitur morbi a
 Dicast. à n. 809.

231. §. 14. Quando excommunicatus recedit à contumacia, & tamen absolutionem obtinet, nequit, si hæc absolutio injustè negetur, fructus & distributiones illi debentur, uti debentur illi, qui injustè vinculis ligaretur domo, ne Choro allisteret & præstaret officium: si autem absolutio negetur non injustè, sed v. g. quia exspectatur satisfactio, vel abest ille, qui debet solvere, gravissimi AA. putant illi deberi fructus & distributiones, quia legitimè censetur impeditus, non aliter ac ille, qui ob infirmitatem emanet è Choro, & hanc sententiam Dicast. n. 815. defendit velut probabilem; è contra Bon. & Castrop. n. 14. probabilius dicunt eis non deberi, quia excommunicatio privat illis, ergo quamdiu justè perdurat excommunicatio, quamdiu durat illa privatio: neque simile est infirmitate, hæc enim non est de se impedimentum culpabile, quominus percipiatur fructus, quod impedimentum est excommunicatio. Quod si aliquis dedisset causam infirmitati in fraudem legis, & ad declinandam obligationem allisteret, docet pariter Dicast. n. 817. non posse percipere fructus & distributiones, poterit tamen, quamvis fuisset causa morbi, dummodo non egerit fraudulenter, uti communiter tenent AA. quia Ecclesia absolutè facit gratiam infirmis, non tamen fraudulentis, eò quòd nolit aliquid suam fraudem prodesse. Vide dicta l. 4. n. 1.
232. §. 15. Fructus, quos percepit ille, qui excommunicatus, restitui debent fabricæ ecclesiæ vel pauperibus; distributiones autem quotidianæ, illis, qui interfuerunt Choro,

iliter apud
 ubi alia esset consuetudo, ita cum aliis Dicast.

18.
 §. 16. Rescriptum Sedis Apostolicæ & quæ- 233.
 que Bulla ab excommunicatione impetrata in
 articulo, quàm excommunicationis vel appellatio-
 nis articulo, est ipso Jure irrita, nisi ad cautelam
 inserta fuerit absolutio à censuris, Cap. 1. De Re-
 scriptis in 6. Laym. supra n. 12. Dicast. n. 754. Ca-
 p. pu. 12. n. 1. notans contra Archid. Nav. Suar.
 valere etiam de excommunicato tolerato, sed
 non esse extendendum ad concessionem ab alio,
 quàm à Papa factas, & consentit Krim. n. 1974.

§. 17. Si Rescriptum, quo à Pontifice con- 234.
 fertur Beneficium, sit in forma gratiosa, valet
 absolutio, quia illi inferitur absolutio ad illum
 effectum. Idem dicunt Gibal. & Krim. n. 1975.
 contra Castrop. p. 10. n. 28. quamvis esset in for-
 ma commissoria, si tamen post acceptum Rescri-
 ptum inciderit in novam excommunicationem,
 dicunt opus fore novâ absoluteione.

Q. 29. Quid notandum sit circa negationem sepul- 235.
 ture ecclesiasticæ. R. Hæc pœna incurritur per de-
 fectum Baptismi, per duellum, per excommu-
 nicationem, per interdictum aliâque causas: &
 quia nullus est proprius locus in Morali, in quo
 universaliter tractetur de juribus & privatione
 sepulturæ, nonnulla hic apponam, quæ servire
 poterunt ad praxin.

§. 1. Electio sepulturæ, ut fiat, v. g. in hoc 236.
 vel illo loco, nequit impediri à Parocho, dum-
 modo ei detur 4ta pars funeralium, id est, por-
 tio ob mortem alicujus ei debita secundum con-
 suetudinem cujusvis Parochiæ, unde potest quis
 alibi sepeliri, licet Parochus id nolit, ideoque
 recuset comitari, Barbosa De off. Parochi p. 3. c.